

Kop: Wie de sloophamer tegen de kunst hanteert, sloopt ook Brabant

Afgelopen vrijdag is het nieuwe provinciebestuur in Den Bosch geïnstalleerd, met daarin plaats voor gedeputeerde Wil van Pinxteren (Lokaal Brabant), die zich de komende jaren zal bekommeren om Vrije Tijd, Cultuur en Sport. Dat 'Cultuur' is afgelopen vrijdag, op het laatste nippertje aan de portefeuille toegevoegd, tijdens een twaalf uur durende Statenvergadering in Den Bosch. Oorspronkelijk had de nieuw geïnstalleerde coalitie de culturele sector onder het kopje 'Vrije Tijd' weggemoffeld. Daarnaast is op die marathonvergadering nogmaals bevestigd dat de cultuursector een forse afbouw van subsidierelaties door de provincie te wachten staat.

Wij, kunstprofessionals, hebben ons de afgelopen, vaak tientallen jaren lang al verdiept in de kunst en cultuur in Brabant. Wij kunnen haar plaatsen in een landelijk maar ook een lokaal perspectief. Wij weten hoe rijk Brabant is en hebben een grote bewondering voor de kunst en haar makers. Die kunst is er van klein tot groot, ze is experimenteel, vernieuwend, voor iedereen toegankelijk, visionair en zo heel erg verrijkend.

En ja, wij ondergetekenden, kwamen bijna altijd verheugd terug van bezoeken aan kunst in Brabant. Verheugd waren we om te zien hoe fijnmazig het netwerk zich de laatste jaren over de provincie heeft uitgespreid. Verheugd waren we over de kwaliteit van het aanbod, de bezoekers, de aantallen en de soorten: jong, oud, divers en regulier.

Maar sinds vorige week is duidelijk geworden dat de nieuwe coalitie in Brabant - een samengaan van Forum voor Democratie, CDA, VVD en Lokaal Brabant - helemaal geen interesse heeft in verrijking of visionaire vergezichten. Integendeel: deze nieuwe coalitie hanteert de sloophamer als het gaat om kunst en cultuur. Deze coalitie gelooft niet in het effect van kunst – inhoudelijk dan wel financieel. Bedoeling is om nog voor de afloop van de officiële kunstenplanperiode in 2024 dramatisch op het totaalbudget voor kunst te bezuinigen. Eerdere, door de provincie gedane investeringen, worden met de grond gelijk gemaakt. Er wordt afgeweken van de Kunstenplanperiode 2021-2024 van het Rijk en van die van de grote landelijke cultuurfondsen. Dit is 'het nieuwe normaal', zo valt er in het coalitieakkoord te lezen.

Wij zijn ontzet over deze kapitaalvernietiging en over de grove inhoud van dit coalitieakkoord. Zelden is kunst met zoveel dedain bejegend. Zelden is de eigen kortzichtigheid zo tot norm verheven. Een onderbouwing van het nieuwe 'beleid' ontbreekt. Nog maar kort geleden maakte Brabant zich op om Culturele Hoofdstad te worden. Nog niet eens zo lang geleden bezochten honderdduizenden bezoekers, zowel lokaal, nationaal als internationaal, onze provinciale trots: Jeroen Bosch in het Noordbrabants Museum en de Dutch Design Week in Eindhoven. Nog maar kort geleden genoten Brabanders en niet Brabanders, studenten, zorgmedewerkers, zakenmensen, ict'ers, ouderen en jongeren van de voorstellingen op het theaterfestival Boulevard, zwierven door de binnenstad van Breda op zoek naar fotografen uit alle windstreken, luisterden naar de (gratis) voorstellingen van Opera Zuid en vernieuwende jazz in Den Bosch, lieten zich inspireren in werkplaatsen als het Tilburgse TextielLab of het EKWC in Oisterwijk, zagen kinderen schoolvoorstellingen van theater Artemis en werd het dansgezelschap De Stilte internationaal bejubeld. Kunstliefhebbers woonden evenementen bij die kleinschalig, experimenteel en vaak van de voeten blazend waren.

Al die groepen liepen rond en waren trots dat dit allemaal in Brabant *plaatsvindt*.

Wij wijzen met nadruk op die tegenwoordige tijd.

Het is een gotspe dat deze nieuwe provinciale coalitie Brabantse kunst en cultuur ten grave wil dragen. Dat zeggen wij uit de wetenschap dat kunst en cultuur ontroert, aan het lachen maakt, vragen stelt, innovatie aanjaagt, tot nadenken dwingt en zeker niet alleen maar een speeltje is voor de leuk, zoals het nieuwe coalitieakkoord impliceert. Kunst en cultuur is een fundamenteel onderdeel van het leven van al

die kunstbezoekers en kunstliefhebbers in Brabant die ernaar streven om werkende, creatieve, lerende, nieuwsgierige mensen te zijn. Een topregio als Brabant kan niet zonder. Wie de sloophamer tegen de kunst hanteert, hanteert die hamer tegen zichzelf, tegen alle inwoners van Brabant, en uiteindelijk tegen Brabant.

Maak niet 'normaal', wat bijzonder is. Wij doen een beroep op de Brabantse statenleden, de Brabantse steden en alle Brabanders om dit aculturele coalitieakkoord te herzien.

José Alferink (cultureel ondernemer, adviseur)
Lucette ter Borg (kunstcritica NRC Handelsblad, adviseur)
Mieke Conijn (directeur Kunstenlab en IJsselbiennale)
Brigitte De Goeij (zakelijk leider, adviseur)
Jasper van den Dobbelsesteen (zakelijk leider diverse artiesten, festivalorganisator)
Sylvia Dornseiffer (voormalig adviseur Brabant C, voorzitter voorbereidende werkgroep Harmonisatie Subsidieregelingen Brabantstad)
Edwin Jacobs (directeur Maastricht Academy of Arts)
Simon Kentgens (kunstenaar, docent aan Willem de Kooning academie Rotterdam)
Marcel Kranendonk (cultureel ondernemer, adviseur)
Anne Leijdekkers (beeldend theatermaker, artistiek producent)
Hetty Naaijkens – Retel Helmrich (filmmaker, producent)
Lydia van Oosten (adviseur, tentoonstellingsmaker)
Wiebko Oosterhuis (filmdistributeur)
Geert Overdam (cultuuradviseur)
Jan Post (voorzitter Podium Klassiek Eindhoven)
Karin Post (choreograaf, curator, adviseur)
Pieter de Ruyter (choreograaf, producent Podiumkunsten)
Remco van Soest (directeur en consultant)
Nelly Voorhuis (curator en artistiek producent)
Alex de Vries (auteur en adviseur)
Jos Wilbrink (cultureel ondernemer)